

Verantwoording
NP RES 2020

Inleiding

Het NP RES ondersteunt regio's bij het realiseren van de ambities voor en afspraken over de RES die zijn vastgelegd in het Klimaatakkoord. De kern hiervan is dat het NP RES de 30 RES-regio's ondersteunt, inspireert, stimuleert en faciliteert om de gezamenlijke landelijke opgaven voor de sectortafels 'elektriciteit' en 'gebouwde omgeving' te vertalen en te implementeren naar een eigen Regionale Energiestrategie (RES). Het opstellen van de RES'en zelf vindt plaats binnen en onder verantwoordelijkheid van de 30 regio's. Het NP RES voedt de regio's met kennis, ervaringen, contacten, zorgt dat eventuele knelpunten bij het opstellen van de RES'en tijdig op de juiste 'tafels' terecht komen en brengt (mogelijke) oplossingen terug naar de regio's. De ministeries van EZK en BZK, de VNG, het IPO en de UvW zijn de opdrachtgevers van het NP RES.

Het jaar 2020 was in alles een bijzonder jaar. Vanaf half maart werkten we thuis vanwege Corona. Ondanks alle maatregelen lukte het om het RES-proces in de regio's en landelijk 'full swing' verder te brengen. Daarnaast zijn de deadlines voor de Concept-RES en de RES 1.0 verruimd, zodat er tijd was voor zorgvuldige besluitvorming in deze Coronatijd. Zowel in de regio als landelijk gingen de bijeenkomsten online door. Het PBL voerde deze zomer een tussentijdse analyse uit naar de voorlopige concept-RES'en. Zo konden kennis en inzichten zo snel als mogelijk meegenomen worden bij het opstellen van de RES 1.0. In 2020 startten ook vier werkgroepen die zich bogen over de gesignaleerde knelpunten in de praktijk. Daarnaast lanceerden we na veelvuldig overleg met ons netwerk een leerplatform rondom participatie (energieparticipatie.nl) en ga zo maar door.

Terugkijkend zien we dat het RES-proces 'gewoon' is doorgegaan. En dat is best 'ongewoon'. Het is een compliment waard aan de regio's, onze opdrachtgevers en de NP RES-ers. Door hun veerkracht, betrokkenheid, enthousiasme en geloof hebben zij de RES'en verder gebracht.

Hierbij ontvangt u de jaarrapportage van het NP RES voor 2020.

Wij hopen dat de rapportage u duidelijk inzicht biedt in de activiteiten die het NP RES in 2020 heeft uitgevoerd. Mocht u hierover nog vragen hebben, dan verschaffen wij u uiteraard meer informatie.

Met hartelijke groet,

Kristel Lammers
Programmadirecteur NP RES

Financiële verantwoording

Voor de financiering van de werkzaamheden is eerder een bijdrageverzoek ingediend voor de periode 2020-2021, welke is gehonoreerd op 28 november 2019. Per jaar geldt een toekenning van € 5.034.000, waarvan 80% middels bevoorschotting is betaald.

Het NP RES heeft in 2020 een bedrag van € 3.700.982 besteed.

In onderstaand overzicht staat de besteding van de activiteiten van het NP RES in 2020. Dit overzicht van activiteiten is op hoofdniveau weergegeven zoals opgenomen in het bijdrageverzoek.

Tussenrapportage RES 2020-2021 (Fase II)	Begroting	Realisatie	Delta
Bemensing programmabureau	417.500	471.950	-54.450
Algemene kosten programmabureau	850.000	274.542	575.458
Bemensing programmalijnen	1.156.500	1.017.526	138.974
Programmalijn 1: Regionale ondersteuning	575.000	647.698	-72.698
Programmalijn 2: Doelbereik	625.000	364.299	260.701
Programmalijn 3: Afstemmen en verbinden	510.000	443.883	66.117
Aanvullende activiteiten	900.000	481.084	418.916
Totaal	5.034.000	3.700.982	1.333.018

Analyse

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat er een onderbesteding is van ongeveer 1.3mln ten opzichte van de begroting van 2020. Deze onderbesteding kent op hoofdlijnen een drietal oorzaken.

Ten eerste hebben we in 2020 te maken gehad met een zeer bijzonder jaar vanwege het Coronavirus. Als gevolg hiervan hebben veel bijeenkomsten en evenementen in fysieke vorm geen doorgang gevonden. Deels zijn deze vervanging door onlinebijeenkomsten, maar de bijbehorende uitgaven vallen daardoor lager uit dan begroot.

Een tweede punt is dat het jaar 2020 het eerste echte volledige jaar is voor het NP RES, volgend op de opstartfase. Het eerste half jaar van 2020 is gebruikt om op alle fronten de bemensing rond te krijgen, om vervolgens in het tweede deel van het jaar op alle punten op volle kracht te kunnen varen. Door deze aanloop volgt automatisch dat er een onderbesteding is geweest.

Tenslotte bestaat een groot deel van de begroting uit personele inzet, waarbij een deel van deze inzet door opdracht gevende partijen niet in rekening is gebracht, terwijl hier wel rekening mee was gehouden bij het opstellen van de begroting.

Hieronder wordt op de drie grootste onderbestedingen, respectievelijk: algemene kosten programmabureau, Programmalijn 2: Doelbereik en Aanvullende activiteiten, een nadere toelichting gegeven.

Algemene kosten programmabureau

De onderbesteding hangt samen met lager uitvallende kosten voor communicatie, facilitaire kosten en inkoop gerelateerde kosten.

Programmalijn 2: Doelbereik

De onderbesteding hangt met name samen met bijeenkomsten die vanwege Corona geen doorgang konden hebben.

Aanvullende activiteiten

Onder deze post was rekening gehouden met kosten die samenhangen met het versnellingsproces voor de 30 RES-regio's en de terugkoppeling voor deze regio's uit de PBL analyse. Op beide punten heeft er een onderbesteding plaats gevonden.

De accountant van de Unie van Waterschappen controleert jaarlijks de financiën van NP RES.

Vooruitblik naar 2021

Nu de organisatie sinds halverwege 2020 op volle sterkte is, is er volop doorgepakkt om op alle programmapunten werk te verzetten. Deze inzet wordt ook voor het gehele jaar 2021 verwacht. Daarom zal het verzoek richting het ministerie ook zijn om voor 2021 de oorspronkelijke aanvraag van €5.034.000 toe te kennen. Daarbij zal wederom gevraagd worden voor bevoorschotting van 80%, net als in 2020. Een bijzonderheid willen we aanstippen. Voor een traject onder de aanvullende activiteiten, die samenhangen met Route35, is geconstateerd dat deze kosten in een later stadium zullen volgen. Voor 2020 is het totale beschikbare budget van € 150.000 niet volledig benut. Hiervan is € 80.000 overgebleven, waarvan de verwachting is dat deze kosten alsnog in 2021 zullen volgen. Dit bovenop de reeds verwachte kosten voor Route35 in 2021 van € 150.000. Het verzoek is om dit resterende budget van € 80.000 door te schuiven naar 2021.

Begroting RES 2020-2021 (Fase II)	Begroting 2021
Bemensing programma bureau	428.400
Algemene kosten programmabureau	750.000
Bemensing programmalijnen	1.250.600
Programmalijn 1: Regionale ondersteuning	570.000
Programmalijn 2: Doelbereik	625.000
Programmalijn 3: Afstemmen en verbinden	510.000
Aanvullende activiteiten	900.000
Totaal	5.034.000

Inhoudelijke verantwoording

In 2020 is gewerkt conform het jaarplan 2020. Er is elk kwartaal een rapportage opgesteld voor de opdrachtgevers. Deze rapportage beschrijft de hoofdlijnen van de resultaten van 2020.

Doelstellingen

In het programmaplan van NP RES (april 2019) is uitgesproken dat het NP RES zich in de periode 2019-2021 richt op:

- Het ondersteunen van regio's bij de totstandkoming van een gedragen RES en de realisatie daarvan.
- Het zorgen voor duidelijke kaders, zodat alle RES'en vergelijkbare en optelbare doelen hebben en de uitkomsten gemonitord kunnen worden.
- Het benutten van kansen uit parallelle trajecten en het wegnemen van belemmeringen bij de totstandkoming van de RES'en.

In 2020 betekende dit voor NP RES:

- Regio's informeren over het belang van de energietransitie.
- Ondersteunen van de RES'en, zodat een beweging op gang komt in de dertig regio's.
- Faciliteren van regio's door generieke kennisproducten en hulpmiddelen te ontwikkelen voor het opstellen van de RES.
- Specifiek ondersteunen van de regio's bij het opstellen van de RES, via regio-accounthouders, thema-experts, *community of practice* en een expertpool.
- Het periodiek (voorjaar 2020, najaar 2020 en winter 2020/2021) kennismaken en leren van de voortgang in de regio's door een 'foto' (stand van zaken) van de RES.
- Ondersteunen van het appreciatieproces van de dertig RES'en in juni 2020 en maart 2021.
- Stimuleren van kennisuitwisseling tussen de regio's onderling en tussen de regio's en landelijke organisaties.
- Het verbinden van de beweging in de dertig regio's met de uitvoeringstafels Elektriciteit en Gebouwde Omgeving van het Klimaatakkoord.

Verruiming deadlines

De deadlines voor de concept-RES en RES 1.0 zijn onder invloed van Corona verruimd. In een bestuurlijk overleg met de Minister van EZK is besloten de deadline van de concept-RES van 1 juni 2020 naar **1 oktober 2020** te verplaatsen en de deadline van de RES 1.0 van 1 maart 2021 naar **1 juli 2021**. Het NP RES heeft samen met het PBL in de zomer van 2020 een analyse van de voorlopige concept-RES'en uitgevoerd. De analyse van de 30 concept-RES'en is door het PBL opgeleverd op 1 februari 2021.

Het NP RES faciliteert haar opdrachtgevers door middel van het aanleveren van periodieke voortgangsinformatie (zoals de foto). Dit stelt hen in staat om desgewenst zelf actie te ondernemen bij knelpunten of ernstige vertraging in de regio's.

Resultaten 2020

Het jaar 2020 was het eerste jaar dat NP RES volledig op sterkte was. In de eerste helft van 2020 lag het zwaartepunt van het werk van het NP RES op het ondersteunen van de regio's bij het opstellen van de concept-RES. Tal van leer- en kennisbijeenkomsten (CoP, RES Beraad, *Peer to Peer*, RES dag)

en kennisproducten (energieparticipatie.nl, informatiebladen, factsheets, animaties, praktijkvoorbeelden) zijn ontwikkeld, vaak samen met regio's.

De handreiking RES (1.0 en update 1.1) biedt door haar kaders houvast voor de regio's over wat van hen wordt verwacht. En maakt de RES'en onderling vergelijkbaar. Ook de lerende aanpak van de RES-monitor van PBL helpt hierbij. Momenteel wordt een verkenning naar regionale monitoring uitgevoerd.

De laatste zes maanden is de intensiteit toegenomen op het wegnemen van belemmeringen en het benutten van kansen uit parallelle trajecten. De werkgroepen op de meest prangende knelpunten van de regio's zijn daar een goed voorbeeld van. Andere voorbeelden zijn: de afstemming met de collega's betrokken bij de Omgevingswet over de verankering van de RES in het Omgevingsbeleid, het opzetten van pilots voor het instrument Programma, de afstemming rondom netinfrastructuur vanuit de RES'en met PIDI, TIKI, PEH en het afstemmen rondom warmte met ECW, PAW en KLP of met NAL rondom mobiliteit. Deze afstemming zal de komende tijd alleen maar meer intensiveren en relevanter worden.

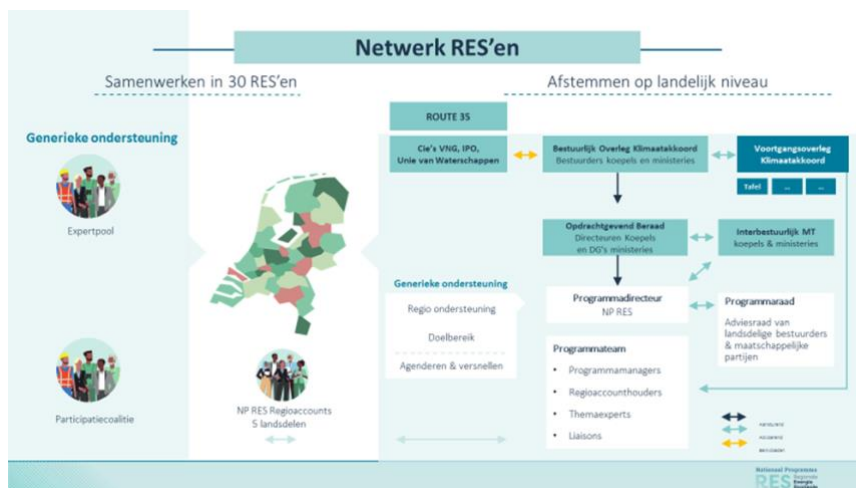
Het voornaamste output en outcome van het NP RES is:

- De regio's ondersteunen (door o.a. het delen van kennis en praktijkbeelden, kennisbijeenkomsten en CoP's organiseren, expertpool RVO, communicatietools, etc.).
- Bestuurlijke bijeenkomsten o.l.v. Ruben Maes waar relevante thema's in het RES-proces nader met elkaar zijn verkend.
- Opstarten RES Beraad, lerend netwerk van 30 bestuurlijk trekkers regio's, koepels, rijk en netbeheerders.
- Essay Taal voor Transitie NSOB.
- Kennis (laten) ontwikkelen daar waar nodig.
- Een netwerk van communicatieadviseurs in de regio's onderhouden en ondersteunen.
- Het overzicht houden van wat er allemaal speelt dat van invloed is op het regionale RES-proces.
- De voortgang in de RES-regio's in beeld hebben (foto RES, en duiding geven aan PBL-analyses).
- De door de regio's ervaren belemmeringen bespreekbaar maken en het inrichten van onafhankelijke werkgroepen rond de belangrijkste belemmeringen.
- Samenwerkingspartners in het brede netwerk verbinden: bijv. contacten leggen tussen regio's en andere samenwerkingspartners.
- Het NP RES is de plek waar het gesprek over der regionale uitvoeringspraktijk plaatsvindt: tussen de opdrachtgevers (OGB), met maatschappelijke organisaties (Programmaraad) en met de regio's (RES-beraad, bestuurlijke bijeenkomsten, *peer-to-peer*, adviesgesprekken, etc.)

Het NP RES in het brede netwerk

Inmiddels is het NP RES anderhalf jaar aan de slag en heeft het een plek. Niet alleen in de richting van de regio's en de opdrachtgevers, maar in het bredere speelveld van de energietransitie. Het NP RES heeft vele partijen verbonden: onderling en aan NP RES. Er is inmiddels een echte RES-community ontstaan van regio's, departementen, uitvoeringstafels, maatschappelijke organisaties, brancheorganisaties, kennisinstellingen, etc. Een netwerk van partners die vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheid een bijdrage willen leveren aan de regionale opgaven rond duurzame opwerk op land en warmte.

Er is brede steun in de Tweede Kamer, de regio's, het brede netwerk en bij de opdrachtgevers voor de continuering van de RES-aanpak. Een voorstel voor continuering na 2021 is besproken tijdens het OGB van 15 december.

Klimaatakkoord

Vanuit het NP RES zijn de tafels gebouwde omgeving, elektriciteit en het voortgangsoverleg het meest relevant. Al lopen er inmiddels via de inhoudelijke thema- experts ook lijntjes naar ander tafels, zoals de tafels mobiliteit en industrie via NAL, TIKI, PEH, MIEK e.a..

NP RES zit zelf aan tafel bij het voortgangsoverleg, de uitvoeringstafel gebouwde omgeving en de uitvoeringstafel elektriciteit. De meest intensieve relatie is met de tafel elektriciteit. Het NP RES informeert actief over de voortgang en ontwikkelingen van de RES'en aan deze tafels. En rapporteert inmiddels ook aan de uitvoeringstafel elektriciteit over de voortgang van de werkgroepen Netcapaciteit, SDE/Maatschappelijke kosten, Zon op dak en Energie en Natuur en landschap. NP RES heeft daarnaast ook afstemming via de SER met de taakgroep arbeidsmarkt en

scholing over impact van de RES'en op de arbeidsmarkt. Met de tafel gebouwde omgeving ligt er een natuurlijke verbinding met betrekking tot het onderdeel warmte in de RES. Met de tafel circulaire economie is afgestemd wat heeft geleid tot een factsheet voor de RES'en. Kortom, de verbinding wordt gelegd daar waar relevant.

NP RES team

Er staat inmiddels een deskundig en enthousiast multidisciplinair team dat beschikt over relevante kennis en relevante netwerken. Het team als geheel is steeds meer op elkaar ingespeeld. De sfeer is

goed, energiek en positief. Er is een grote mate van intrinsieke betrokkenheid bij de mensen in het team bij de opgave. Het thuiswerken is goed opgepakt. Wel signaleren we dat het thuiswerken tot effect heeft dat het elkaar spontaan opzoeken en zien min of meer wegvalt. De meeste overleggen zijn functioneel waardoor de accounthouders, thema-experts, communicatie, liaisons en MT elkaar goed weten te vinden, maar de afstemming tussen de ‘groepen’ niet vanzelf gaat. We hadden in 2020 wekelijks een programmamateamoverleg via Zoom, maar dat voorziet maar deels in de behoefte. In 2021 is de wens om expliciet hiermee aan de slag te gaan.

Toegevoegde waarde NP RES

De kracht van het NP RES kent vier aspecten:

- ‘Verbinden’. Veel betrokkenen zien dit als (een van) de belangrijkste elementen van het programma. Een betrokkene omschrijft het NP RES als de lijm van het netwerk, die zorgt voor de samenhang. Anderen noemen het programma: de smeeroilje, spin in het web of verbinder. Ook werd genoemd dat het NP RES ervoor zorgt dat het netwerk niet uit elkaar knalt. Specifiek zorgt het NP RES niet alleen voor verbinding tussen de RES’en, tussen de bestuurslagen, maar ook tussen het Rijkonderdelen zelf.
- ‘Neutraal’. Betrokkenen geven vaak aan dat het van grote meerwaarde is dat het NP RES ‘van niemand is’. Het programma wordt gezien als een onafhankelijke partij die geen kant kiest. Een betrokkene omschrijft het als ‘white label’
- ‘Faciliteren’. Het wordt door betrokkenen gewaardeerd dat het NP RES functioneert vanuit een faciliterende rol en niet haar eigen stempel op het werken wil drukken. Betrokkenen noemen dat het fijn is dat het programma niet de baas speelt, maar probeert te dienen en te ondersteunen.
- ‘Kennis verstrekken’. Betrokkenen geven aan dat het programma mooi materiaal oplevert en doeltreffend knelpunten signaleert en handvaten biedt om ze op te lossen. De hulp die op deze manier aan regio’s wordt geboden wordt zeer gewaardeerd.

Onderstaand lichten we een aantal zaken eruit:

Lerend netwerk

Het NP RES heeft in 2020 sterk geïnvesteerd in een lerende aanpak van de 30 RES’en. Een aanpak die mee-ontwikkelt met de opgave van de RES’en. Belangrijke ingrediënten in die aanpak zijn de aandacht voor leren en voor kennisdeling. In CoP’s leren de RES-coördinatoren met elkaar zowel op inhoud als op proces. De bestuurlijk trekkers van de regio’s hebben een start gemaakt met kennisdeling en leren via de bestuurlijke bijeenkomsten tot de zomer op een aantal thema’s. We noemen de bijeenkomsten met Martijn van der Steen over taal voor transitie, Eva Wolf over de waarde van weerstand, Jitske Kramer over verbindend leiderschap en Boris Hocks over ruimte. De bijeenkomsten zijn geleid door Ruben Maes. Ook de blogs van de directeur NP RES, Kristel Lammers, kunnen worden gezien als een bouwsteen in het lerend netwerk.

Vanaf de zomer is het RES-beraad van start gegaan, waarbij de 30 bestuurlijk trekkers samenkomen met de koepels, het Rijk en de netbeheerders om uit te wisselen, inspiratie te zoeken en dilemma’s te bespreken onder leiding van Jacob van Dijk. Dit lerende netwerk van bestuurders is essentieel in het RES-proces.

Naast bovenstaande ontmoetingsplekken heeft het NP RES tal van kennisbijeenkomsten georganiseerd in 2020.

Foto's NP RES

Eind maart 2020 leverde het NP RES een foto op met de stand van zaken van de 30 RES'en. In deze foto zijn de signalen van de netbeheerders meegenomen. De netbeheerders stelden in het voorjaar een analyse op van de netcapaciteit t.b.v. de RES'en.

Op 1 oktober heeft NP RES samen met voorlopige analyse van de concept-RES'en door PBL, een foto opgeleverd. Ten behoeve van de foto liet NP RES onderzoek uitvoeren naar participatie in de RES'en door bureau EMMA.

De eerst volgende foto zal het NP RES opleveren op 1 februari 2021. De bestuurlijke adviesgesprekken met de 30 regio's in december en januari vormen hier input voor. De foto van februari 2021 valt samen met de oplevering van de Monitoring RES 1.0 door PBL. Onderdeel van deze foto is ook een update van het onderzoek naar participatie in de RES'en door bureau EMMA. Dit keer niet alleen een beeld van hoe geparticipeerd is met belanghebbenden, maar ook hoe volksvertegenwoordigers betrokken zijn. En de quickscan ruimte zal deel uit maken van de foto van februari. Een deel van de activiteiten valt nog in 2020 t.b.v. deze foto.

Agenderen van knelpunten

Bij het opstellen, vaststellen en uitvoeren van de RES'en lopen regio's tegen diverse problemen en belemmeringen aan. Regio's hebben in de concept RES'en aangegeven tegen welke knelpunten ze aanlopen ten aanzien van de ambities. Ook andere partijen zoals de netbeheerders, NVDE, NMF en PBL benoemden knelpunten die het doelbereik van de RES'en in de weg staan. Deze knelpunten kunnen we alleen samen verder brengen. Dit omdat er verschillende inzichten en tegenstrijdige belangen zijn die maken dat er een knelpunt is. Samenwerking is belangrijk om tot oplossingen te komen.

In de periode april-augustus hebben NP RES, EZK, RVO – in samenwerking met de regio's en andere relevante beleidsdirecties van o.a. LNV en BZK – knelpunten verder geïnventariseerd. Er is per punt in kaart gebracht welke regio's het probleem indienden, wat precies het probleem is, welke acties er worden gewenst vanuit de regio, welke beleidsdirecties en andere organisaties betrokken moeten worden en welke voortgang er wordt geboekt.

In dit proces kwam naar voren dat er zeven onderwerpen zijn die extra aandacht vragen:

- Netcapaciteit
- Zon op daken en zon op land
- Systematiek SDE+ RES
- Energie in Natuur
- Radar, hoogte, veiligheid en geluid
- Energie op Rijksgronden
- Warmte

Onder leiding van NP RES is hier in de zomer aan gewerkt in diverse *taskforces*. Het doel van deze werkbijeenkomsten was om per thema het issue verder te bespreken, tot de kern van het probleem te komen, en mogelijke oplossingsrichtingen uit te zetten. Uit deze *taskforces* zijn verschillende onduidelijkheden m.b.t. bepaalde knelpunten weggenomen. O.a. door het opstellen van factsheets (bijvoorbeeld over radarproblematiek bij windmolens, veiligheidsbeperkingen, zon op agrarische daken, en een FAQ voor de SDE). Voor vier van deze zeven onderwerpen zijn de dilemma's dusdanig complex dat er werkgroepen zijn ingericht. Het gaat om:

- Energie en Natuur en beschermde landschappen

- Zon op daken en andere oppervlakken
- Financiële regelingen (b.v. SDE) en Maatschappelijke kosten
- Netcapaciteit

4 onafhankelijke werkgroepen

Na de zomer heeft het NP RES voorgesteld om voor een aantal onderwerpen onafhankelijke werkgroepen in te stellen. Deze werkgroepen worden getrokken door een onafhankelijke voorzitter en onafhankelijk secretaris.

Knelpunten rondom Warmte in de RES, Wind/radar belemmeringen en Energie op Overheidsgronden worden in al bestaande trajecten van andere partijen opgepakt.

De werkgroepen hebben een onafhankelijk karakter. De leden van de werkgroepen zijn werkzaam voor een breed palet aan organisaties, met deskundigheid en/of ervaring op de betreffende thema's. Zij zijn op persoonlijke titel uitgenodigd om deel te nemen in de werkgroep. De werkgroepen werken toe naar aan de oplossingsrichtingen voor korte en middellange termijn. Binnen en buiten bestaande kaders. Het doel is om tot een door de werkgroep gedragen advies te komen. De werkgroepen zijn eind januari 2021 met adviezen gekomen.

Het NP RES coördineert de onderlinge afstemming tussen de werkgroepen en zorgt dat het netwerk de voortgang en resultaten kan volgen via de website van het NP RES en de nieuwsbrieven. Er is voor het knelpunten traject een aparte plek op de NP RES website ingericht.

Kennisproducten

Naast de handreiking 1.1 met de afwegingskaders leverde NP RES tal van kennisproducten op om de regio's te ondersteunen in het opstellen van concept-RES én RES 1.0. De vier afwegingskaders zijn verdiept en verrijkt en vooral de onderlinge afhankelijkheden en samenhang zijn verder uitgewerkt. Dit heeft bijvoorbeeld geleid tot een aantal werkbladen om het werken aan de RES 1.0 te ondersteunen. De werkbladen vindt u op de website van het NP RES in de bibliotheek. Naast de werkbladen was een belangrijk kennisproduct in 2020 het jongerenonderzoek dat NP RES heeft laten uitvoeren samen met Jong RES, het essay taal voor transitie dat door NSOB is opgesteld, de uitkomsten uit de pilots MER, etc.

Globaal overzicht producten & diensten

Onderstaand een greep uit het brede pallet aan producten en diensten van NP RES. Voor alle kennisproducten verwijzen we u graag naar onze website¹.

Hier een overzicht van de meest relevante producten en bijeenkomsten van 2020:

- Tal van kennisproducten t.b.v. de realisatie van een RES in en door de regio opgeleverd, zoals zeven werkbladen t.b.v. RES 1.0, factsheets;
- Leerplatform Energieparticipatie gelanceerd eind oktober;
- Eerste Tranche MER & RES;
- Pilot RES in DSO Omgevingswet;
- Essay 'Taal voor Transitie' samen met NSOB;

¹ www.regionale-energiestrategie.nl

- Jongerenonderzoek met factsheets per regio en organisatie overhandiging aan Ed Nijpels
- Webinar Klimaatakkoord over RES;
- Expertsessie samenwerking overheid & markt;
- Webinar voor Kamerleden over de RES samen met koepels;
- Diverse landelijke, regionale en thematische bijeenkomsten voor ambtenaren en bestuurders georganiseerd;
- Community of Practice (CoP), gedurende het jaar;
- Diverse kennisdeelsessies voor RES coördinatoren en teamleden RES organisaties in november;
- RES-coördinatoren dag in februari;
- Bijdrage geleverd aan diverse congressen, webinars en bijeenkomsten georganiseerd door derden;
- Actuele en informatieve website en online community onderhouden;
- Afstemming communicatiestrategie en werkwijze met PAW, ECW, IPB, Aquathermie;
- Verbinding met Expertpool bij RVO verder uitgebouwd; Update Q en A op de website
- Foto maart, Foto oktober;
- Afstemming PBL over tussentijdse kwalitatieve analyse en voorbereiding analyse concept RES'en;
- Aanpak knelpunten RES'en (analyse-taskforces-werkgroepen);
- 30 bestuurlijke reflectiegesprekken, *peer-to-peer* ambtelijk en bestuurlijk en leren met het netwerk van de voorlopige concept-RES in de periode augustus/september;
- Bestuurlijke bijeenkomsten over de 'Waarde van Weerstand' met o.a. Eva Wolf en Guido Rijnja; over Ruimte met Boris Hocks en over Jamcultures en groepsgedrag met Jitske Kramer
- Technische briefing voor de pers over de tussentijdse analyse PBL en de foto van oktober
- Start bestuurlijke reflectiegesprekken in december 2020
- Leerplatform voor volksvertegenwoordigers gerealiseerd
- Media aandacht voor RES'en: landelijk, regionaal en vakbladen
- Animaties over netimpact en Omgevingswet in relatie tot de RES
- FAQ's, praktijkverhalen en leiderschapverhalen zoals blog van Kristel Lammers.
- Website aangepast aan toegankelijkseisen
- Een 'kerstkaart' met tips voor volksvertegenwoordigers en voorbereiding webinars in afstemming met Democratie in Actie

Monitoring

Het PBL is verantwoordelijk voor de analyse van de 30 RES'en en richt daar een RES monitor voor in. Deze is gebaseerd zijn op de handreiking 1.1 met de afwegingskaders zoals in oktober 2019 gepubliceerd door het NPRES, aangevuld met de invulformulieren van de netbeheerders en nog enkel andere informatiebronnen. Door de verruiming van de deadlines voor Concept RES en RES 1.0 heeft de Monitor van de concept- RES' en plaats gevonden vanaf 1 oktober. De bevindingen van PBL zijn op 1 oktober gepubliceerd.

Voor meer informatie zie ook:

- www.regionale-energiestrategie.nl
- Kwartaalrapportages OGB
- Verslagen OGB
- Periodieke updates directeur NP RES t.b.v. OGB